

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v januarju 2023

Zadeva: **PREDLOG KANDIDATOV ZA PRIZNANJA OBČINE ČRNOMELJ ZA LETO 2022**

I. ŽUPANČIČEVA PRIZNANJA za leto 2022

Župančičeva priznanja se podeljujejo ob kulturnem prazniku in sicer kot listine – diplome za se podeljujejo za izredno pomembne enkratne dosežke in uspehe na področju kulture v preteklem letu ali za večletno udejstvovanje na področju kulture v lokalni skupnosti in kot plakete za dolgoletno življenjsko uspešno in predano delovanje na področju kulturnih dejavnosti.

Žirija za podeljevanje Župančičevih priznanj je na podlagi Odloka o Župančičevih priznanjih (Ur. l. RS, št. 8/95, 21/02 in 168/20) izvedla razpis in na svoji seji dne 5. 1. 2023 opravila presojo prejetih predlogov ter Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga, da prejmejo:

A./ ŽUPANČIČEVO PLAKETO

TONI VERDERBER

Toni Verderber je ustanovitelj, idejni in strokovni vodja narodno zabavnega ansambla Tonija Verderberja, ki je v lanskem letu praznoval častitljivih 40 let obstoja. S svojim znanjem pa je izjemo aktiven član skupnosti. V teh letih je gospod Verderber ponesel s svojim ansamblom in z lastnim angažmajem glas o Beli krajini širom po Sloveniji in po celem svetu. Moramo omeniti več novosti, ki jih je vpeljal v narodno zabavno glasbeno zvrst. Kot prvi je uvedel petje in igranje na harmoniko hkrati, kajti pred tem je bilo igranje in petje ločena aktivnost. Drugi dve sta za Belo krajino izredno pomembni, in sicer prvi je vpeljal belokranjsko motiviko na oblačila narodno zabavnih ansamblov oz. skupin ter uvedel je zvok tamburice v narodno zabavno glasbo, ki je danes eden izmed najbolj prepoznavnih zvokov Bele krajine. Vir: Sivec Ivan. 2003; *Vsi najboljši muzikanti. Del 2, Razvoj narodno-zabavne glasbe v obdobju 1973-2003*. Mengeš: ICO) Danes mnogi sledijo njegovi odločitvi.

Toni Verderber je uglasbil skoraj ves ansamblov opus, ki je izredno bogat in do danes šteje izdanih 17 albumov. Pri tem ni potrebno poudarjati, da teh 17 albumov nosi neprecenljivo vrednost za Belo krajino, kajti večina pesmi vsebuje belokranjsko tematiko, vključno s kulturno in naravno dediščino. Pri tem je sodeloval z belokranjskima tekstopiscema Faniko Požek in Tonijem Gašperičem, ki sta znana po svojem ponosu in zanosu nad belokranjsko pokrajino, dušo in pa reko Kolpo. Ves omenjen opus pa ni ostal neopažen, saj so številne pesmi ponarodele (Čaša sreče, Beli kamen ljubezni, Zvezde nad Vrhgoro, Teci, teci Kolpa moja, Zaplešiva nocoj, Prijatelj ne šteje, Moja tamburica, Kruh ponoči spi in številne druge), druge pa so postale tudi belokranjske himne (Pri nas Belokranjcih, Vračam se domov, Semič). Njegova glasba se redno vrti po vseh medijskih kanalih (nacionalni RTV, lokalne

televizijske in radijske postaje, socialna omrežja), ponaša se tudi s številnimi omembami in intervjuji v tiskanih medijih kot gost številnih radijskih in televizijskih oddaj, vedno ali preko pesmi ali preko besede ponese belokranjsko dušo v svet. Ne ustavi se samo pri dejstvu, da je Belokranjec, temveč v vsakem medijskem nastopu ponosno predstavi ta naš košček Slovenije. Ne smemo pa izpustiti tudi številnih nastopov v živo, koncertov in turnej. Veliko nastopov v istih razsežnostih je opravil tudi samostojno in mnogo teh je bilo dobrodelnih. Poleg tega nudi tehnično in glasbeno podporo raznim tamburaškim skupinam, domačim folklornim skupinam (FS Stari trg, FS Predgrad), pevskim zborom (Polanski odmev, Grajski pevci) in pa solo vokalnim nastopom. Je nepogrešljiv na številnih lokalnih prireditvah, tako v Poljanski dolini kot širše.

Svoje znanje nesebično predaja mlajšim rodovom, društvom in posameznikom na njihovi glasbeni poti. Naj omenimo, da je v svojem lastnem studiu posnel marsikatero CD ploščo, posamezne pesmi, pomagal pri aranžmaju glasbenih projektov lokalnih kulturnih društev, pevskih skupin in drugih glasbenih skupin ter posameznikov, ki so se obrnili za pomoč na njega. Moramo izpostaviti, da je za KD Stari trg ob Kolpi prispeval, poleg CD plošče (Zbila polansko, Poljanska dolina ob Kolpi – dolina zgodb) tudi celotno glasbeno opremo za evropski projekt Čredniška pot. Ves zvočni material je bil posnet in zmontiran v njegovem studiu. Vse omenjene dejavnosti je opravil po lastni volji in srčno. Je ambasador Bele krajine, njene pokrajine, kulture in nas vseh. Je nesebičen, srčen in izredno nepogrešljiv član v lokalni skupnosti, zato menimo da je primeren kandidat za dobitnika Župančičeve plakete za leto 2022.

Predlog sta podala: Krajevna skupnost Stari trg ob Kolpi in Kulturno društvo Stari trg ob Kolpi

Predlog sklepa: Župančičevo plaketo za leto 2022 prejme Toni Verderber.

B./ ŽUPANČIČEVO DIPLOMO

KULTURNO DRUŠTVO STARI TRG OB KOLPI

V časih, ko vedno bolj spoznavamo pomen medgeneracijskega druženja in učenja, pa se mlado in staro vse pogosteje zapira bodisi v osamljenost, bodisi v svet digitalnega druženja, so projekti, ki jih idejno snuje KD Stari trg ob Kolpi, toliko pomembnejši.

Eden takšnih projektov je v letu 2022 potekal v Poljanski dolini ob Kolpi. Osnovna ideja projekta »Uršek se družijo«, je bilo povezati vse generacije Poljancev k druženju in ustvarjanju skozi zgodbe Poljanske doline ob Kolpi in to je udeleženi odlično uspelo. Partnerja v projektu sta bila še RIC Bela krajina in Knjižnica Črnomelj.

Kulturno društvo je v okviru projekta pripravilo zanimiv slovarček narečnih besed skozi tradicionalne recepte, anekdote, pastirske igre in druge zgodbe. Preko igrifikacije »Lov na Urška« so povezali tri kraje v dolini in tako obiskovalca pripravili do raziskovanja naravnih in kulturnih znamenitosti. Pomemben del omenjenega projekta pa predstavlja tudi lutkovna predstava »Polanski vrag«, ki sloni na več zgodbah, ki so zapisane v knjigi Poljanska dolina ob Kolpi - dolina zgodb. Lutkovna predstava je napisana prav za lutkarje KD Stari trg, z njo so člani društva raziskovali zanje povsem novo, izjemno zahtevno vejo gledališča, ter poskrbeli, da se zgodbe, zapisane v Poljanski dolini ohranjajo tudi preko lutkarstva.

S tem je v KD Stari trg narejen zopet nov, povsem drugačen, poučen, kakovosten in lokalno obarvan projekt na področju kulture, kar si zagotovo zasluži Župančičevo diplomu za dosežke v letu 2022.

Predlog je podala: Krajevna skupnost Stari trg ob Kolpi

FOTOKLUB ČRNOMLEJ

Fotoklub Črnomelj je v letu 2022 obeležil svojo 20. obletnico delovanja. Ideja za ustanovitev kluba, ki bi združeval belokranjske ljubiteljske fotografe, sega v leto 2002. Takrat je upokojeni črnomaljski učitelj Jože Zabukošek nagovoril svoje nekdanje učence, ki so na osnovni šoli obiskovali foto krožek, da bi organizirali fotografsko razstavo. Na tej razstavi pa je učitelj Zabukošek dal pobudo, da bi ustanovili fotoklub. Že v začetku aprila se je sestal iniciativni odbor, ki je pripravil vse potrebno za ustanovitev društva. Ustanovni občni zbor Fotokluba Črnomelj je bil 26. oktobra 2002 z 20 člani, Vinko Kukman pa je bil izvoljen za prvega predsednika.

Celotno leto 2022 je bilo pestro z dogajanjem ob 20-letnici, fotoklubovci pa so izvajali različne aktivnosti:

- ***Drevored rotarijcev Bele Krajine*** – Član fotokluba Dejan Mržljak je doniral fotografijo v dobrodelni namen in tako prispeval k izboljšanju družbene blaginje;
- ***Bela krajina pod perjem*** - samostojna razstava Sama Jereleta (Muzejska hiša Semič, april 2022);
- ***Foto delavnica v naravi*** – makro delavnica v naravi (Jelševnik, julij 2022);
- ***Trajnostna povezanost*** – fotografska razstava v okviru Evropskega tedna mobilnosti (parkirišče pri Črnomaljskem gradu, september 2022).

Za zaključek leta je Fotoklub Črnomelj s kulturnim programom in odprtjem razstave z naslovom »20 svetlobnih let« obeležil in proslavil svojo 20. obletnico delovanja, ki jo je pripravil 22. decembra 2022 v Kulturnem domu Črnomelj. Razstava je v črno beli tehniki. Zakaj bi fotografirali v črno-beli tehniki, če obstaja barvna fotografija? Ena od nalog fotografa je, da s fotografije odstrani moteče elemente in se čim bolj približa bistvu fotografije. Včasih pa je ravno barva ta moteči element. S tem, ko odstranijo barvo, pustijo prostor kompoziciji, kontrastom, sencam, ujetem trenutku jim dajo večjo vrednost. Na ta način člani Fotokluba že več let skušajo ljudem predstaviti vrednost črno bele fotografije. In slednje so želeli izpostaviti tudi na pomembni razstavi ob obletnici.

Foto klub je ves čas in skozi vse leto stalno prisoten v lokalnem okolju in tudi širše. Tako redno in vsako leto pripravlja in izvaja naslednje dejavnosti:

- **Redne letne razstave** – že od samega začetka izvajanja dogodka Evropski teden mobilnosti sodeluje z letnimi razstavami na temo mobilnosti. V času Jurjevanja pripravi nadvse zanimive razstave na temo narave Bele krajine, noš in ljudskega izročila. Posamezni člani kluba letno pripravijo samostojne razstave, kjer se predstavijo in hkrati drugim predstavijo trenutke, ki jih ostali ne vidimo oz. jih ne zaznamo na tak način kot fotografi;
- **Foto izobraževanja za člane in nečlane;**
- **Fotosafariji** – izmenjava fotografskih izkušenj v praksi in druženje;
- **Objave v mesečniku Belokranjcu** – Vinko Kukman s svojo rubriko mesečno razveseljuje in izobražuje Belokranjce o naravi, zgodovini in še marsičem lepem. Za ta

namen je za leto 2018 prejel občinsko ekološko pohvalo Breza. Poleg tega člani foto kluba mesečno prispevajo fotografije za naslovnico Belokranjca;

- **Sodelovanje z drugimi fotografskimi društvi in ostalimi društvi** – članom fotokluba vedno uspe najdi skupno tematiko tudi z drugimi društvi (Sadjarsko društvo Bele krajne, Čebelarsko društvo Črnomelj...);
- **Sodelovanje z RIC Bela krajina** – sodelovanje z RIC Bela krajina je vedno zelo uspešno, saj člani radi priskočijo na pomoč pri zagotavljanju fotografij ali pa fotografiranja za kakšne posebne namene;
- **Člani sodelujejo na različnih fotografskih natečajih po Sloveniji in v tujini** – redno dosegajo uspehe.

Trenutno je v klub včlanjenih 23 fotografinj in fotografov, nekateri prihajajo tudi izven meja Bele krajine. S svojim delovanjem člani želijo vzpodbuditi zanimanje za fotografsko umetnost na področju celotne Bele krajine. Cilj društva je aktivno vključevanje v kulturno dogajanje naše regije.

Fotoklub Črnomelj s svojimi rezultati, 20-letnim delom in odnosom do lokalnega okolja dokazuje, da gre za zelo uspešno društvo, ki preko vizualne umetnosti prispeva k boljšemu lokalnemu okolju, k izobraževanju fotografskega znanja željnih občanov, nenazadnje pa s svojimi fotografijami polepšajo marsikateri prostor v naši okolici. V dvajsetih letih je viden velik napredek kluba kot takšnega, saj se neprestano izboljšuje in izpopolnjuje na področju digitalne fotografije, kar je opazno pri vsaki razstavi. Za svoj prispevek na področju kulture si Fotoklub Črnomelj ob svoji 20. obletnici delovanja zagotovo zasluži Župančičevo diplomu za leto 2022.

Predlog je podal: Andrej Kavšek, župan občine Črnomelj

Predlog sklepa: Župančičevo diplomu za leto 2022 prejmeta Kulturno društvo Stari trg ob Kolpi in Fotoklub Črnomelj.

Predlagatelj:
Žirija za podeljevanje Župančičevih
priznanj Občine Črnomelj

II. PRIZNANJA OBČINE ČRNOMELJ ZA DOSEŽKE NA PODROČJU ŠPORTA za leto 2022

Občina Črnomelj podeljuje priznanja za najboljše dosežke in uspehe na področju športa, ki jih je v letu 2022 dosegel posameznik ali ekipa (dva ali več športnikov) in so pomembno prispevali k razvoju in ugledu športa v občini Črnomelj. Podeljujejo se naslednja priznanja: športnik leta, športnica leta, športna ekipa leta, mladi perspektivni športnik, športni dosežek leta.

Žirija za podelitev priznanj na področju športa je na podlagi Odloka o priznanjih Občine Črnomelj za dosežke na področju športa (Ur. l. RS, št. 79/19) izvedla javni razpis in na svoji seji dne 5. 1. in 10. 1. 2023 opravila presojo prejetih predlogov ter Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga, da prejmejo priznanje:

A./ ŠPORTNIK leta 2022

JAKOB KAVŠEK

Jakob Kavšek se je v svoji mladosti ukvarjal z mnogimi športi, od rokometu do tenisa, s plesom pa se je začel ukvarjati, ko je bil star 9 let. Začel je s hip-hopom v Plesnem studiu Novo mesto. Kasneje je hip-hopu dodal še plesni zvrsti, s katerimi se ukvarja sedaj, jazz in modern. Lansko leto je zamenjal plesni klub in se pridružil ljubljanskemu plesnemu klubu Bolero.

V letošnji sezoni je na državnem prvenstvu med člani zmagal v kategorijah modern solo, show solo, jazz mala skupina in show formacija. Na evropskem prvenstvu v show dance-u je postal vice evropski prvak med solisti in evropski prvak s formacijo. Na evropskem prvenstvu v jazzu in modenu je postal evropski prvak med modern solisti in jazz malimi skupinami. Na svetovnem prvenstvu v show dance-u si je priplesal drugo mesto med show dance solisti, s formacijo pa so postali svetovni prvaki. Na svetovnem prvenstvu v modemu in jazzu je postal še svetovni prvak med modern solisti in jazz malimi skupinami.

Jakob že vrsto let v plesu sodega izjemne uspehe. V letu 2022 so mu uspeli izjemni dosežki, zato si zasluži naziv športnika leta.

Predlog je podal: Klub belokranjskih študentov

Predlog sklepa: Priznanje športnik leta 2022 prejme Jakob Kavšek.

B./ ŠPORTNICA leta 2022

LOTI ČUFER

Loti Čufer je ju-jitsu začela trenirati v 2. razredu osnovne šole, zanj pa jo je navdušil oče. Po osvojenih medaljah v prikazu tehnik je začela tekmovali v športnih borbah. Prvo tekmo v borbah je imela leta 2016 v Celju. Kmalu se je začela udeleževati reprezentančnih treningov v Ljubljani. Rezultati so se pokazali tudi na mednarodnih tekmovanjih, saj je osvojila prvo mesto na Dunaju in tudi v Genovi. S tekmami je dobila nove izkušnje, se vsakič znova preizkusila v novih situacijah. Vsakič je ciljala na višnji rang tekmovanja in v letu 2021 tako postala evropska prvakinja, na svetovnem prvenstvu pa je bila tretja. Zaradi teh uspehov je že lani prejela naziv športnice leta občine Črnomelj za leto 2021.

V letu 2022 je prestopila v višjo starostno kategorijo, zato sta se s trenerjem odločila, da prvo evropsko prvenstvo med mladinkami izpusti ter se pripravi za svetovno prvenstvo, ki je bilo konec leta. V pripravljalni fazi se je udeležila nekaj tekem v tujini, skozi poletje pa je intenzivno delala na kondiciji z Zoranom Šutejem, na tehniki z Markom Šikonjo ter se udeleževala trening kampov doma in v tujini. Na svetovno prvenstvo je odšla s ciljem po medalji, kar ji je tudi uspelo, saj je osvojila 3. mesto.

Rezultati v letu 2022:

- 3. mesto, Svetovno prvenstvo Abu Dhabi, mladinke
- 2. mesto, Balkan Open Banja Luka, članice
- 2. mesto Mediteransko prvenstvo, mladinke
- 1. mesto Dunaj open, mladinke
- 1. mesto Italia open, mladinke
- 1. mesto Maribor Open, mladinke

Predlog je podalo: Športno društvo Ninja

Predlog sklepa: Priznanje športnica leta 2022 prejme Loti Čufer.

C./ ŠPORTNA EKIPA leta 2022

KOŠARKARSKA EKIPA STAREJŠIH DEKLIC OSNOVNE ŠOLE LOKA ČRNOMELJ

Šolsko leto 2021/22 je bilo za košarkarsko ekipo starejših deklic OŠ Loka Črnomelj izjemno uspešno. Kot občinske prvakinje so se uvrstile na področno prvenstvo v košarki v Novem mestu, kjer so suvereno zmagale na vseh tekmah in se kot področne prvakinje uvrstile v četrtfinale državnega prvenstva, v skupino 6. Ekipi, proti katerima bi morali tekmovati, sta nastop odpovedali, tako da so črnomaljske košarkarice neposredno napredovale v polfinalno skupino B. Izvedba tega tekmovanja je potekala v telovadnici SŠ Črnomelj v organizaciji OŠ Loka Črnomelj. Tudi na tej stopnji tekmovanja je OŠ Loka dosegla zmago proti obema nasprotnima ekipama in se prvič uvrstila na finalni turnir v košarki za starejše deklice. Tam sta, poleg naše ekipe, nastopili še OŠ Žiri in 11. OŠ Rogaška Slatina, ki je tudi osvojila naslov državnih prvakinj v tej starostni kategoriji. OŠ Loka Črnomelj je z dvema porazoma zasedla 3. mesto v državi. S tem izjemnim dosežkom si mlade košarkarice nedvomno zaslužijo naziv športne ekipe leta 2022.

Za OŠ Loka Črnomelj so v finalu DP nastopile:

Eva Gorše, Katarina Šolar, Ema Absec, Katja Adlešič, Eva Šikonja, Larisa Pezdirc, Teja Rožman, Nina Bunjevac, Pia Stopar, Nuša Butala, Maša Hutar in Tjaša Dragoš.

Mentor ekipe: David Štefanič.

Predlog je podala: Žirija za podelitev priznanj na področju športa

Predlog sklepa: Priznanje športna ekipa leta 2022 prejme košarkarska ekipa starejših deklic Osnovne šole Loka Črnomelj

D./ MLADI PERSPEKTIVNI ŠPORTNIK leta 2022

Žirija za podelitev priznanj na področju športa predlogov za priznanje mladi perspektivni športnik leta 2022 ni prejela.

Predlog sklepa: Priznanje mladi perspektivni športnik leta 2022 se ne podeli.

E./ ŠPORTNI DOSEŽEK LETA 2022

Žirija za podelitev priznanj na področju športa predlogov za priznanje športni dosežek leta 2022 ni prejela.

Predlog sklepa: Priznanje športni dosežek leta 2022 se ne podeli.

Predlagatelj:

Žirija za podelitev priznanj na področju športa

III. PRIZNANJA OBČINE ČRNOMELJ za leto 2022

Priznanja Občine Črnomelj se podeljuje kot listine-diplome in kot plakete na osnovi določil Odloka o priznanjih Občine Črnomelj (Ur. l. RS, št. 8/95, 36/02 in 99/12) vsako leto ob prazniku Občine Črnomelj. Dobitniki so pravne in fizične osebe za izredno uspešno delo, ki je prispevalo k napredku in ugledu Občine Črnomelj na vseh področjih. Žirija za podeljevanje priznanj Občine Črnomelj je izvedla razpis in na svoji seji dne 4. 1. 2023 opravila presojo prejetih predlogov ter Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga, da prejmejo:

A/ PLAKETO OBČINE ČRNOMELJ

JOŽE PAVLAKOVIČ

Gospod župnik Jože Pavlakovič je dušni pastir v župniji Stari trg ob Kolpi od avgusta 1990, torej več kot 32 let.

Župnija Stari trg ob Kolpi zajema celotno Poljansko dolino ob Kolpi in vernike iz Spodnjega Loga. Farna cerkev Svetega Jožefa stoji v Starem trgu, poleg farne cerkve pa je v župniji še devet cerkev: v Starem trgu še cerkev Sv. Andreja, na Kovači vasi cerkev Sv. Antona, v Predgradu cerkev Sv. Sebastjana, v Zagozdacu romarska cerkev Marije vnebovzete, v Čepljah cerkev Žalostna Mati božja, na Vidmu cerkev Sv. Nikolaja, v Spodnjem Logu cerkev Sv. Petra, v Radencih cerkev Sv. Marije Magdalene in v Lazih cerkev Sv. Vida.

Leta 1990 je gospod župnik Jože Pavlakovič nadomestil gospoda župnika Alojzija Rajka. Že takoj ob prihodu v našo župnijo so bile njegove misli in oči poleg dušnega pastirja usmerjene v potrebe fare. Ker je njegov prvi poklic mizar, bil pa je tudi obrtnik, je kaj hitro ugotovil, da mu je prioriteta urediti mizarstvo delavnico in za njegovo pastoralno delo urediti kapelo v župnišču. Še istega leta je izdelal klopi za cerkev v Zagozdacu, ki jo je njegov predhodnik obnovil. Sledilo je centralno ogrevanje v župnišču.

V začetnih letih se je lotil obnove cerkvice v Lazih, kjer je obnovil streho, fasado, strop, okna, vrata in oltar. Med obnovo so bile v cerkvi najdene sledi fresk pod več sloji beleža. Restavriranja fresk se je lotil s strokovnjaki za restavriranje, za kar je bilo potrebno ogromno potrpljenja in denarja. Celotno obnovo je kril s svojim denarjem. Z obnovo cerkvice Svetega Andreja je začel takoj po zaključenem projektu v Lazih. Nadaljeval je z menjavo kritine na farni cerkvi. V celoti je adaptiral cerkev na Kovači vasi in iz opuščenega obzidja zgradil novo cerkev, kar je trajalo kar nekaj let. Gospod župnik je bil dober prijatelj s pokojnim akademskim slikarjem Maksimiljanom Sedejem ml., ki je za cerkev Svetega Antona izdelal neprecenljivo zbirko slik, ki danes krasijo cerkev. Danes je cerkev popolnoma opremljena, vso pohištvo pa je izdelal gospod župnik sam.

Leta 2003 je s še nekaj verniki obiskal Skupnost Cenacolo in se pozanimal, kaj vse je potrebno postoriti, da se bi se lahko tudi v našem kraju oz. v župnišču ustanovila skupnost za pomoč odvisnikom. Ustanovitev take skupnosti ni bila enostavna, zato je stekel projekt preučevanja zahtev za ustanovitev in možnosti, kako to izpeljati glede na trenutne dane možnosti v kraju. Vendar kot pravi gospod župnik: »Božja previdnost je tista, ki poskrbi, da se zadeve zgodijo ob pravem času«. Naslednje romanje z manjšo skupino faranov je bilo oktobra 2005 v Međugorje in takrat so obiskali Skupnost Milosrdni otac v Majčinem selu – Bijakovići Međugorje. Srečali so se s patrom Svetozarjem, s katerim sta se gospod župnik in Katarina Špehar pogovorila o celotni skupnosti pri njih. V skupnosti imajo zelo veliko dejavnosti (vrtec, hiše v katerih bivajo otroci, katerih starši so se jim odrekli ali jim ne morejo nuditi minimalnih potreb, hiše za odvisnike in varno hišo). Gospodu župniku se je zdela

dejavnost zelo zanimiva in je uvidel, da bi takšno skupnost lahko imeli tudi pri nas. 1. maja 2006 je uradno zaživela skupnost TAV s petimi fanti, ki jih je gospod župnik pripeljal iz Mađugorja. Skupnost je zelo uspešno delovala 13 let in v tem času se je izkazalo, kako dobrodošli so bili ti fantje v naši fari. V času delovanja skupnosti je bilo v fari narejenega zelo veliko dela, na pobudo in z odličnim vodenjem gospoda župnika.

Začeli so z urejanjem okolice, čiščenjem farne cerkve, reciklažo sveč in tudi pomoč posameznikom iz fare. Na začetku je bilo veliko nasprotovanja skupnosti s strani krajanov, vendar se je s časom nasprotovanje umirilo. Veliko je k temu pripomogel tudi vodja obrata Unior d.d. v Starem trgu Peter Madronič, ki je fante aktiviral za čiščenje okolice obrata in sanitarij. Največji projekt v času trajanja skupnosti je bila gradnja večnamenskega doma TAV, ki stoji na mestu gospodarskega poslopja za župniščem. V domu TAV so prostori za bivanje uporabnikov skupnosti TAV, skupna kuhinja z jedilnico, mizarska delavnica in velika kapela, kjer se v zimskem času izvaja bogoslužje. Vso pohištvo v domu TAV je gospod župnik izdelal sam.

V zadnjem obdobju se je lotil obnove ostrešja in zvonika na cerkvi v Spodnjem Logu, kjer je obnovil tudi oltar.

Naštujemo še nekatere večje projekte, ki jih je naš gospod župnik postoril v teh 32 letih:

- Cerkev na Vidmu - streha, okna, vrata in oltar; večji del financiral sam,
- Cerkev v Čepljah - okna, vrata, klopi in oltar,
- Cerkev v Predgradu - uredili zvonjenje, za fasado naredil podlago, montiral nov strop, prebarval zvonik,
- Leta 2000 je po več kot petih desetletjih znova postavil križev pot na Kalvariji v Starem trgu,
- Cerkev v Radencih - oltar, klopi, okna in vrata dokončal julij 2019,
- Po toči 2019 je imel ogromno dela z obnovo ostrešij na vseh strehah cerkva, mrliških vežic in župniščem,
- Ureditev pokopališča v Starem trgu ob Kolpi,
- Zadnji veliki podvig pri njegovih 72 letih pa je zamenjava klopi v farni cerkvi v Starem trgu, kjer je z umetniškim vložkom našega rezbarja samouka Toneta Šegina izdelal nove in zelo udobne hrastove klopi.

Vsega postorjenega v župniji s strani gospoda župnika skoraj ni mogoče naštet, saj je ves čas v pogonu in nesebično dela, ureja, obnavlja...

Župnik Pavlakovič pa je znan tudi po prečudovitih jaslicah v župnijski cerkvi Svetega Jožefa, ki jih je prvič postavil sam leta 2005, kasneje pa so mu pomagali fantje iz komune. To niso le jaslice, temveč »celoten Betlehem«, saj le-te zavzemajo ves prezbiterij in sprednji del cerkvene ladje. Daritveni oltar je dejansko del jaslic. V lesu izrezljane figure so naredili domači župnik, udeleženci terapevtske skupnosti ter domači rokodelci Tone Šegina.

Dobra volja, delavnost in zavzetost ter vztrajnost, poštenost in skromnost so bili župnikovo vodilo. Obnove bogoslužnih prostorov in kulturnih spomenikov so spoštovanje do naših prednikov, ki so vsa ta svetišča gradili in jih vzdrževali, da smo jih mi prevzeli, in upamo, da jih bomo v še boljšem stanju izročili zanamcem.

Poznan pa je tudi kot zelo priljubljen in »nezakompliciran« dušni pastir, ki se zaveda stisk običajnega človeka. Krajanje smo mu zelo hvaležni za njegov nesebični prispevek, saj nas s svojimi projekti ne bremeni prav veliko.

Menimo, da si župnik Jože Pavlakovič za to bogatenje poljanske kulturne, zgodovinske in verske dediščine zasluži plaketo občine Črnomelj, saj so vse podružnične cerkve ter farna župnijski domom, poleg svojega prvobitnega poslanstva tudi lepo urejeni spomeniki kulturne dediščine za prihodnje rodove. S svojim izjemno vztrajnim, trdim in nesebičnim delom si neizpodbitno zasluži kot pohvalo za svoje dolgoletno delo in doprinos Poljanski dolini.

Predlog je podala: Krajevna skupnost Stari trg ob Kolpi

Predlog sklepa: Plaketo Občine Črnomelj za leto 2022 prejme Jože Pavlakovič.

B/ DIPLOMO OBČINE ČRNOMELJ

ADRIA MOBIL D.O.O.

Podjetje Adria Dom d.o.o. je bilo ustanovljeno pred 20 leti kot greenfield investicija španskega podjetja Sun Roller, na območju TRIS Kanižarica, podprta s strani ministrstva za gospodarstvo z nepovratnimi sredstvi iz naslova neposrednih tujih vlaganj. Pod okriljem lastnika, Adrie Mobil je pričela poslovati leta 2007, leta 2017 pa je skupina Adria prišla v lastništvo francoskega podjetja Trigano. Adria Dom si je vse od ustanovitve naprej utirala svojo pot kot samostojno proizvodno podjetje s skoraj 100% izvozom, od leta 2014 dalje pa skozi inovativno, razvojno in tržno usmerjeno strategijo pričela dosegati izjemen razvoj in rast, v povprečju 20 odstotkov letno, kar jo uvršča med najuspešnejša podjetja v turistični industriji v Evropi.

Adria Dom letno proizvede več kot 1.500 enot hišic in glamping šotorov, ki jih prodaja v 30 držav po celotnem svetu. Podjetje proizvaja sodobne namestitvene produkte, katerih večinski delež predstavljajo mobilne in modularne hiše, sledijo glamping šotori ter plavajoče hiše. Obvladuje celotno verigo od ideje, prodaje, razvoja, nabave, produkcije do poprodajnih storitev ter nudenja celovitih rešitev za končnega kupca, pri čemer ustvarja trende in celovite rešitve za bivanje. Preko lastnega produktnega razvoja, s povezovanjem prodaje, nabave in razvoja, razvija inovativne izdelke najvišje kakovosti in ponuja izredno razpršen produktni portfelj za različne standarde bivanja in različne klimatske pogoje.

Srce podjetja predstavljajo zaposleni, ki so ponosni na svoje podjetje in skupaj odlikujejo vrednote sodelovanja in timskega dela, kakovosti in inovativnosti ter odgovornosti in zavzetosti. Kot eden največjih in najuglednejših zaposlovalcev v Beli krajini, z več kot 300 zaposlenimi, omogočajo odlične karijerne in razvojne priložnosti v urejenem delovnem okolju tako izkušnim kot tudi mladim kadrom.

Za gradnjo razvojnih timov prepoznavajo in v svoje vrste vabijo kadrovski potencial s smislom za design, tehniko in posel, inženirje in. Pri tem sodelujejo tudi s šolami in fakultetami ter za številne dijake in študente organizirajo praktično usposabljanje in delo, nekatere pa tudi štipendirajo.

Ker je poslovno okolje danes izjemno kompleksno in zahtevno, je digitalizacija nujna. Podjetje je med prvimi na svetu razvilo orodje digitalni dvojček, ki sproti in v realnem času optimira proizvodni proces in vodi vsakega delavca posebej preko pametne ure.

Podjetje je vzporedno izvedlo transformacijo kulture delovanja podjetja na način vitke organizacije, kar je pogoj za uspešno digitalno preobrazbo. Ta je trajala nekaj let in je vključevala vse zaposlene. Pri tem je bilo odločilno, da so delali majhne, a stalne korake z

nenehnim učenjem, s čimer so potrdili, da je pot še pomembnejša kot cilj. Na tej poti so se razvili v digitalno mislečo ekipo, s sposobnostjo prilagajanja na spremembe.

Celotna učinkovitost proizvodnega sistema se je v zadnjih dveh letih povečala kar za 30 odstotkov, kar dokazujejo izjemni rezultati poslovanja.

Danes aktivno sodelujejo s centri znanja in so pri digitalizaciji, inovativnosti, vitkosti in motivaciji ljudi vodilno podjetje, saj mnoga podjetja in šole prihajajo v Adrio Dom po znanje za prenos dobrih praks.

Podjetju je uspelo izgraditi spodbudno in uspešno okolje tako za zaposlene kot kupce in ostale deležnike podjetja.

Smelost, odločnost in jasno vizijo podjetja potrjujejo in navdušujejo številne ugledne državne in mednarodne nagrade za inovacije, design in posebne gospodarske dosežke, ki smo jih prejeli v zadnjih letih:

- Nagrade za poslovne dosežke: Gazela dolenjsko-posavske regije 2017, nagrada GZS za posebne gospodarske dosežke, ki jo je prejela direktorica v letu 2021 in Delova podjetniška zvezda po izboru bralcev za leto 2021
- Nagrade za produktne dosežke, design in inovativnost: najprestižnejša mednarodna nagrada Red Dot v kategoriji Best of the best za leto 2022 za X-Line serijo mobilnih hiš, Big See nagrada za X-Line mobilno hišo leta 2022 ter številna priznanja za inovacije GZDBK - 3 zlata priznanja in 2 srebrni v zadnjih 4 letih.
- Nagrade za procesne dosežke: Priznanje za vzoren primer ravnanja s človeškimi viri za leto 2018, Go Digital – smo eden izmed treh nominirancev za najboljši digitalni projekt leta 2022.

Nagrade in priznanja v letu 2021 in 2022:

- NAGRADA GZS ZA POSEBNE GOSPODARSKE DOSEŽKE 2021, KI JO JE PREJELA DIREKTORICA MARTA KELVIŠAR (julij 2021);
- SREBRNO PRIZNANJE GZDBK ZA INOVACIJO za produkt Vrtna soba (september 2021);
- DELOVA PODJETNIŠKA ZVEZDA PO IZBORU BRALCEV ZA LETO 2021 (november 2021);
- RED DOT AWARD 2022 za serijo X-Line – Best of the best (junij 2022);
- ZLATO PRIZNANJE GZDBK ZA INOVACIJO za razvoj modularne bivalne enote za letoletno bivanje (september 2022);
- BIG SEE nagrada za produktni dizajn Xline serije (oktober 2022);
- GO DIGITAL NAGRADA - nagrada za najboljši digitalni projekt leta 2022 v Sloveniji (november 2022).

Obrazložitev nagrad samo v 2022:

- RED DOT AWARD 2022 – prestižna svetovna oblikovalska nagrada. Podjetje jo je dobilo za mobilne hišice serije X-Line. Poleg tega je ta linija prejela še nagrado "Najboljši od najboljših – Best of the best ", katerega ji je podelila 48-članska žirija iz 23-ih držav.
- ZLATO PRIZNANJE GZDBK ZA INOVACIJO za razvoj modularne bivalne enote za letoletno bivanje – Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine (GZDBK) že 15 let vsako leto objavi razpis za inovacije ter na Dnevu inovativnosti podeli priznanja in nagrade inovatorjem Dolenjske in Bele krajine.

- BIG SEE nagrada za produktni dizajn Xline serije – V okviru festivala BIG SEE arhitektura so bile podeljene nagrade za odličnost v arhitekturi in oblikovanju interierjev v jugovzhodni Evropi.
- GO DIGITAL NAGRADA – Na konferenci GoDigital 2022, največji neodvisni poslovni konferenci na področju digitalizacije v Sloveniji, kjer so sodelovali tuji in domači strokovnjaki, je Združenje za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije letos prvič podelilo tudi nagrado GoDigital za najboljši digitalni projekt leta 2022. Strokovna komisija za podelitev je med tremi finalisti za najboljši digitalni projekt izbrala prav podjetje Adria Dom iz Kanižarice. Namen nagrade je promoviranje najboljših digitalnih projektov v Sloveniji, pospešiti prenos izkušenj med uporabniki, spodbuditi zavedanje o koristih digitalnih projektov ter pokazati, da se v lokalnem okolju izvajajo kakovostni, sodobni in mednarodno konkurenčni projekti.

Podjetje Adria Dom d.o.o. s svojim strmim in opaznim razvojem bistveno prispeva k prepoznavnosti Občine Črnomelj. Je eno od izstopajočih graditeljev stabilnega gospodarskega okolja v občini. Številna priznanja preteklega leta kažejo, da podjetje svoje delo opravlja na izredno visoki ravni tako po kakovosti kot izgledu. Pretekli dosežki in nagrade so več kot radosten razlog, da je podjetje Adria Dom d.o.o. zasluži diplomu Občine Črnomelj za leto 2022.

Predlog je podal: Andrej Kavšek, župan občine Črnomelj

JURIJ ŠPEHAR

Jurij Špehar je prostovoljni operativni gasilec že več kot 49 let in je gasilski častnik II. stopnje. Odlikujejo ga predvsem čut za pomoč človeku v stiski, deluje povezovalno s posebnim čutom za sodelovanje in medsebojno spoštovanje ter ohranjanje dobrih odnosov med člani, kar je pogoj za večjo učinkovitost enote na vseh področjih. S svojimi pogledi in ravnanjem je njegov lik gasilca navdih mnogim mladim članom. S svojo izkušnostjo uspešno širi pozitivni duh gasilca, ki je njegovo poslanstvo. Ker se zaveda, da brez znanja ni napredka, se udeležuje prav vseh usposabljanj v teoretični in praktični obliki. Tako ima za seboj 10 tečajev za različne specialnosti, s katerimi pokriva vse gasilske dejavnosti. Poseduje ogromno znanja, ki ga zagnano prenaša na ostale člane v okviru Prostovoljnega gasilskega društva Radenci, Gasilske zveze Črnomelj in Belokranjske regije. Ker je med drugim tudi gasilski inštruktor, nudi pomoč pri vodenju taborov in usposabljanj tako za mladino kot operativne gasilce. S svojim delovanjem prispeva k spoštovanju in ugledu gasilske dejavnosti.

Za svoje delo je prejel vrsto gasilskih priznanj in odlikovanj, med drugim posebno priznanje Gasilske zveze Črnomelj rdeči križec in vsa odlikovanja Gasilske zveze Slovenije gasilska plamenica II. stopnje. Vsled svoje sposobnosti je od leta 2003 poveljnik gasilske enote Prostovoljnega gasilskega društva Radenci, od leta 2008 pomočnik poveljnika Gasilske zveze Črnomelj in od leta 2010 poveljnik sektorja Stari trg ob Kolpi.

Kot izkušen gasilec se udeležuje prav vsake intervencije, tako v lokalnem okolju kot širše na območju Republike Slovenije, kamor so bili napoteni Belokranjski gasilci v pomoč. Tako je bil na največji gasilski intervenciji v zgodovini Republike Slovenije na Krasu v mesecu juliju letošnjega leta, kjer je bil tam trikrat v vlogi vodje enote. Prav tako je letos v mesecu septembru in oktobru vodil intervencije na območju Poljanske doline, kjer je prišlo do poplavljanja reke Kolpe in s tem ogrožanja stanovanjskih in drugih objektov. Jure Špehar je v Prostovoljnem gasilskem društvu Radenci steber gasilskega društva, kakor tudi nepogrešljiv

član poveljstva Gasilske zveze Črnomelj, prisoten ob vsaki aktivnosti, kjer nesebično pomaga k uresničitvi ciljev Gasilske zveze Črnomelj.

Naveden je majhen povzetek dosedanjega delovanja Jurija Špeharja v sistemu zaščite in reševanja, ki se ga ne da zlahka opisati. Glede na vse navedeno, si Jurij Špehar, zagotovo zasluži listino kot je diploma Občine Črnomelj, za pomembne dosežke in uspehe na območju občine Črnomelj.

Predlog je podala: Gasilska zveza Črnomelj

SKAVTI STEG ČRNOMELJ 1

Skavti lokalne enote Steg Črnomelj 1 so v maju obeleževali 30 let ustanovitve skavtstva v Beli krajini. Osrednji dogodek praznovanja je bil majski skavtski festival s pestrim dogajanjem za vsakogar. Uspešnost dolgoletnega delovanja je po njihovih besedah predvsem rezultat sledenju jasni viziji in skrbi za celostni razvoj belokranjskih otrok v želji, da bi postali odgovorni, pristni, samostojni in zdravi mladi ljudje, kristjani in državljani.

Skavtstvo se je v našem okolju začelo jeseni leta 1991, ko se je v Črnomlju zbrala skavtska skupina in začela spoznavati skavtsko življenje. Skavtstvo je hitro doseglo veliko mladih, ki so z obilo zagnanosti poskrbeli, da je bila poleti 1992 ustanovljena lokalna enota Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, steg Črnomelj 1. Kljub krajšem premoru, ko lokalna enota ni delovala, se je skavtski duh ohranil in se razširil na območje celotne Bele krajine. Belokranjski steg *Duma med brezami* danes šteje več kot 100 članov, kar je najvišje število v vseh tridesetih letih delovanja. Steg je v zadnjih petih letih postal prepoznaven tako v lokalnem kot tudi državnem okolju, voditelji pa se zavedajo pomembnosti izobraževanj in znanja za vzgojo otrok po skavtski metodi, kar se odraža v kakovosti in uspešnosti njihovega dela.

Skavti so zelo dejavni v lokalnem okolju na različnih področjih in tako tudi sodelujejo in se povezujejo z različnimi organizacijami oziroma so dejavni pri različnih akcijah. V preteklih letih so sodelovali pri vrsto projektih:

- Luč miru iz Betlehema: z dobro mislijo jo ponesejo po vseh župnijah in delijo pri nedeljskih mašah. Teden pred božičem pa jo odnesejo tudi po ustanovah vseh treh občin.
- Pomoč župniji pri raznih dogodkih in proslavah.
- Črnomaljski Karitas: v času korone so stopili v pomoč in pomagali raznašati hrano socialno ogroženim. Delo so nadaljevali tudi letos. Že več let sodelujejo pri tradicionalnem dobrodelnem koncertu Karitasa.
- Čistilna akcija: pri delu in poslanstvu jih družijo veselje do življenja v naravi, spoštljiv odnos do slednje in skrb zanjo. Tako vsako leto aktivno sodelujejo na čistilni akciji Občine Črnomelj.
- Sodelovanje z občino: aktivno so vključeni v županovo posvetovalno telo za mlade.
- Jurjevanje: sodelovanju v obliki stojnice, predstavitev dejavnosti.
- KBS: sodelovanje z organizacijo nasploh, predvsem pa na Črnfestu.
- MC BIT: udeleževanje na izobraževanjih in posvetih, ki jih organizirajo mladinske skupnosti (ne samo MC BIT).

Vsekakor pa je osnova za delovanje njihova redna dejavnost, ki prav tako zajema široko paleto zanimivih in poučnih nalog z osnovnim namenom vzgoje otrok in mladih odraslih v odrasle, odgovorne, samostojne in zdrave, državljane, občane in katolike. Te naloge zajemajo

redna srečanja po starostnih skupinah, urjenje večšin kot so npr. preživetje v naravi, orientacija, ogenj in kuhanje, varnost pri delu, prva pomoč, ki pridejo še posebej do izraza pri rednih organiziranih taborjenjih oz. večdnevni aktivnostih imenovanih jesenovanje, zimovanje in poletni tabor. Ob tem ne pozabljajo niti na vzgajanje državljske in lokalne pripadnosti (petje slovenske himne, spoznavanje lokalnega prostora in zgodovine ipd.).

Skupnost voditeljev lokalne enote Steg Črnomelj 1 združuje 20 voditeljev prostovoljcev, ki vodi več kot 90 članov iz celotne Bele krajine. Ti so razdeljeni v štiri starostne skupine (t. i. veje) in voditeljeva primarna naloga je izvajanje vzgojnega programa v veji. Za vestno in kakovostno delo se voditelji tudi redno izobražujejo. Redno obiskujejo usposabljanja za metodološko delo vej, usposabljanja za vodje in za trenerje, udeležujejo se državnih srečanj voditeljev, zelo veliko pa tudi sodelujejo in se povezujejo z drugimi stegi po Slovenji, med drugim tudi iz hrvaške Duga Rese.

Izpostaviti velja, da so vsi voditelji prostovoljci in to delajo v svojem prostem času. Povprečni skavtski voditelj naredi okoli 400 prostovoljskih ur v enem koledarskem letu, če pa sodeluje še na državni ravni, ta številka hitro zelo naraste. S tem se kaže pripadnost delu in ljubezen do izvajanja dejavnosti za boljšo in prijaznejšo skupnost nasploh.

V letu 2022 so skavti Steg Črnomelj 1 praznovali 30-letnico delovanja. Ob tem so organizirali vrsto zanimivih dogodkov in drugih oblik obeležitve praznika. V februarju so z nizom različnih objav na družabnih omrežjih obujali spomine na pretekle dogodke, v marcu so pripravili srečanje vseh nekdanjih in sedanjih voditeljev, osrednji dogodek praznovanja pa je potekal maja, ko so izvedli skavtski festival, ki je bil odprt za širšo javnost. V okviru festivala je potekala t.i. pot preživetja, kjer so pri organizaciji sodelovala tudi druga belokranjska društva. Organizirali so tudi turnir v bejzbolu, ki ni najbolj vsakdanji v našem okolju. Dan se je nadaljeval s sveto mašo in sejmom, kjer so skavti predstavili svoje aktivnosti, udeleženci pa so se lahko preizkusili v kateri izmed skavtskih veščin, kot je hitro postavljanje bivaka ali kurjenja ognja. Festival so zaključili s prireditvijo na prostem na zelenici ob Lahinji, kjer ni manjkalo dobre volje in glasbe. Na odru so se zvrstili vsi člani, od najmlajših bobrov in bobrovk ter vse do voditeljev, zbrane so pozdravili predstavniki skavtskega Združenja ter bližnjih občin. Ob tej priložnosti so izdali tudi revijo stega. Praznovanje 30-letnice so sklenili s poletnim taborom, na katerem so se zbrali vsi člani stega.

Praznovanje 30-letnice od ustanovitve je za črnomaljski steg predstavljal največji projekt do sedaj. Ponosni pa so, da so k sodelovanju povabili tudi ostala društva, ki so priskočila na pomoč pri ustvarjanju (KBS, MC BIT Črnomelj, PGD Črnomelj, Občina Črnomelj). Tudi na tak način so dokazali, da jim je še kako mar za lokalno skupnost, tako za razvoj kot za sodelovanje in povezovanje generacij ter dejavnosti.

Verjamemo, da bodo skavti Steg Črnomelj 1 še naprej sledili svoji viziji, skrbi za celostni razvoj belokranjskih otrok, predvsem z željo, da bi postali odgovorni, pristni, samostojni in zdravi mladostniki in nato tudi odrasli državljani. S tako zagnanim in predanim delom, ki je bilo ob 30-letnici še toliko bolj izpostavljeno, verjamemo da bo skavtstvo še dolgo prisotno na belokranjskih tleh.

Občina Črnomelj si prizadeva ustvarjati okolje za razvoj mladih in ustvarjanje kakovosti okolja za celostni razvoj. Pomemben del te naloge pa so tudi črnomaljski skavti. Kot člani Posvetovalnega telesa župana za mlade Občine Črnomelj so konstruktiven in spoštljiv sogovornik za uresničevanje zastavljenih skupnih ciljev vseh članov, to je celostni razvoj mladih ljudi.

Za svoje delo in za odmevno ter zelo uspešno obeležitev 30. obletnice delovanja si skavti lokalne enote Steg Črnomelj 1 nedvomno zaslužijo diplomu Občine Črnomelj za leto 2022.

Predlog je podal: Andrej Kavšek, župan občine Črnomelj

Predlog sklepa: Priznanje - diplomu Občine Črnomelj za leto 2022 prejmejo podjetje Adria Dom d.o.o., Jurij Špehar in skavti Steg Črnomelj 1.

Predlagatelj:
Žirija za podeljevanje priznanj Občine
Črnomelj

IV. POHVALE IN GRAJE PRI UREJANJU IN VAROVANJU OKOLJA V OBČINI ČRNOMELJ za leto 2022

Pohvale in graje pri urejanju in varovanju okolja se podeljujejo v obliki listine in skulpture »Breza« za dejanja, ki so prispevala k uspehu pri varovanju okolja in si zaslužijo javno pohvalo in »Kopina« za opustitev dejanj, katera so vplivala na neurejenost oz. na onesnaženost okolja in zaslužijo javno grajo v skladu z določbami Odloka o pohvalah in grajah pri urejanju in varovanju okolja (Ur. l. RS, št. 8/95 in 54/05). Žirija za podeljevanje pohval in graj pri urejanju in varovanju okolja je izvedla razpis in na svoji seji dne 4. 1. 2023 opravila presojo prejetega predloga ter Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga, da prejmejo:

A/ POHVALO »Breza«

JP KOMUNALA ČRNOMELJ d.o.o. – ekipa vzdrževanja mesta, VRTNARICE

Javno podjetje Komunala Črnomelj s svojo redno dejavnostjo skrbno in odgovorno prispeva k urejanju in varovanju okolja. Izpostaviti pa velja zaposlene, ki srbijo za urejanje in vzdrževanje mesta, še posebej pa ekipo vrtnaric, ki svoje delo opravljajo več kot vestno. Ne gre samo za opravljeno delo, pač pa za ekološki in trajnostni pristop usmerjen k naravi ter neprecenljiv prispevek k izgledu mesta. Za prijetnost, naravnost in domačnost ni potrebno veliko, a če je to opravljeno s srcem, se ta razlika opazi – tako med obiskovalci mesta kot domačimi občani.

V zadnjem obdobju je Občina Črnomelj v sodelovanju s Komunalo Črnomelj uspešno izvedla kar nekaj projektov ureditve samega mesta Črnomelj. Njihov doprinos je zato iz prve roke še toliko bolj opazen, in prav je, da je tudi cenjen. Potrebno je izpostaviti strokovnost pri projektih zasaditve dreves, požrtvovalno delo v vseh vremenskih razmerah, samoiniciativne ureditve gredic, kot je na primer gredica ob Knjižnici Črnomelj, ki še toliko bolj prispeva k prijetnemu doživetju obiska te izobraževalne ustanove. Izpostavljamo še skrbno vzdrževanje drevnin, grmovnic, trajnic in enoletnic na javnih površinah občine Črnomelj.

Vrtnarice vestno in odgovorno srbijo za ohranjanje sadik in čebulnic ter tako prispevajo k trajnostni in ekološki naravnosti opravljanja svojega dela. Javne površine v mestu urejajo in vzdržujejo zaposleni ekipe vzdrževanja mesta, gredice in vrtovi pa so predvsem po zaslugi vrtnaric Zdenke, Esmije in v letu 2022 tudi Jadranke pravi navdih. Marsikdo pozabi, da je treba delo opraviti tudi v težkih vremenskih razmerah. Ne gre samo za zasaditev v različnih letnih obdobjih, gre tudi za vzdrževanje. Ob tem vrtnaricam ne zmanjka delovne vneme in novih idej. Ena takih je bila tudi čudovita zasaditev na ulici Pod smreko z napisom »Črnomelj«

iz cvetic. Taki projekti pustijo pečat in dajejo vedeti, da ne gre zgolj za opravljanje dela, ampak za nekaj več.

S ponosom in hvaležnostjo navdahnjeni podajamo predlog za ekološko pohvalo Breza, saj menimo, da si za svojo prizadevnost zaposleni v ekipi vzdrževanja mesta Komunale Črnomelj, izpostavljammo vrtnarice, to zaslužijo. Prav je, da je njihovo delo nasploh bolj opaženo in javno pohvaljeno, saj sami brez pretirane samohvale, a s predanostjo in vnemo skrbijo za lepo ter čisto podobo našega mesta. Tudi tako nastavljamo ogledalo naše duše, ki se kaže na izgledu naše okolice. Ob tem vedno znova v svoje delo vnašajo novosti, izboljšave, vse za lepši in čistejši jutri, zato menimo, da si zaslužijo ekološko pohalo Breza, ki bo hkrati zahvala za opravljeno delo in motivacija za naprej.

Predlog je podal: Andrej Kavšek, župan občine Črnomelj

MAG. JERNEJ KAVŠEK

Ljubiteljski botanik, mag. Jernej Kavšek, je s svojim več kot dvajsetletnim delovanjem na področju raziskovanja divje rastočih orhidej Bele krajine, močno prispeval k varovanju in ohranjanju okolja, ozaveščanju prebivalstva o pomenu le-tega in promociji Bele krajine. Svoje znanje posreduje okolju na različnih predavanjih in ogledih divje rastočih orhidej v naravi. Kot rezultat proučevanja orhidej je napisal leta 2021 knjigo Divje rastoče orhideje Bele krajine v naravi in na vezeninah, v kateri je opisal 45 vrst in podvrst orhidej, ki uspevajo v Beli krajini. Med njimi so tudi takšne, ki so bile v Beli krajini prepoznane kot nove in posledično omenjene prvič. Posebno vrednost imajo tudi tiste vrste, ki so na Rdečem seznamu ogroženih rastlinskih vrst v Republiki Sloveniji in so zavarovane z Uredbo o ogroženih rastlinskih vrstah. Zaradi prispevka Jerneja Kavška pri urejanju in varovanju okolja predlagatelj Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj ter članice študijskega krožka Orhideje in vezenine, Krajevna skupnost Stari trg ob Kolpi in Kulturno društvo Stari trg ob Kolpi menimo, da je Jernej Kavšek primeren kandidat za prejem pohvale Breza, ki jo podeljuje Občina Črnomelj.

Jernej Kavšek, agronom in magister ekonomskih znanosti, se je že v začetku tega tisočletja začel resno ukvarjati s samoniklimi orhidejami. Najprej jih je spoznaval širše po Sloveniji, kasneje pa se je podrobno in sistematično lotil raziskovanja vrst v Beli krajini. Poznavanje nahajališč in posameznih vrst orhidej je želel deliti z drugimi ljubitelji narave, zato je na medmrežju postavil spletno stran Orhideje Bele krajine (*orhideje-bk.eu*). Z odličnimi fotografijami in natančnimi podatki o habitatih za posamezne vrste kukavičevk je presenetil in navdušil tako ljubiteljske kot tudi profesionalne botanike. Pri tem mu je pomagalo tudi bogato strokovno znanje s področja agronomije in varovanja okolja. Svoje rezultate proučevanja kukavičevk je objavil v več člankih. Med pomembnejšimi sta strokovna članka *Nekatera zanimiva rastišča orhidej v Beli krajini* (monografija Narava Bele krajine, 2013) in *Prispevek k poznavanju orhidej v Beli krajini* (Folia biologica et geologica, 2015). Poljudne članke o orhidejah Bele krajine je objavljala v Slovenskih novicah, reviji Zeleni gaj in lokalnem glasilu Belokranjec. Je ustanovni član društva ljubiteljev divje rastočih orhidej Nigritella in tako širi prepoznavnost Bele krajine kot ene najbolj bogatih slovenskih pokrajin na področju orhidej. Kot izvrsten poznavalec orhidej in rastlinstva je imel predavanja v Botaničnem društvu Slovenije, v Planinskem društvu Ljubljana-Matica, po izobraževalnih ustanovah, krajevnih skupnostih in društvih. Na njih je kot naravovarstvenik opozarjal na možnost izumiranja orhidej, ki so med drugim lahko posledica uničevanja mokrišč, zaraščanja travišč ali pa prekomernega izkoriščanja travniških habitatov.

V sodelovanju z Zavodom za izobraževanje in kulturo Črnomelj je aktivno sodeloval pri delu študijskega krožka Orhideje in vezenine, kjer je svetoval veziljam glede motivov orhidej na vezeninah. V knjigi Divje rastoče orhideje Bele krajine v naravi in na vezeninah, ki jo je izdal Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj, se je združilo strokovno znanje avtorja knjige Jerneja Kavška s spretnostmi članic študijskega krožka, ki izvezle motive vseh 45 vrst in podvrst orhidej Bele krajine, objavljenih v dvojezični knjigi. Svoje strokovno znanje o divje rastočih orhidejah je posredoval številnim obiskovalcem na predavanjih, na vodenih ogledih v naravi, na predstavitev knjige Divje rastoče orhideje Bele krajine v naravi in na vezeninah ter ob razstavah vezenin z motivi divje rastočih orhidej. V soorganizaciji z ZIK-om Črnomelj je pripravil predavanje o orhidejah Bele krajine in predstavitev knjige tudi v Botaničnem vrtu v Ljubljani in Triglavskem narodnem parku v Bohinju.

Tudi po izdaji knjige Divje rastoče orhideje Bele krajine v naravi in na vezeninah Jernej Kavšek nadaljuje s svojim pomembnim naravovarstvenim delom. Tako je v letu 2022 v okolici Nerajca, v Krajinškem parku Lahinja, prepoznal novo varianto čebeljelikega mačjega ušesa, ki jo je poimenoval rožnato čebeljeliko mačje uho (*Ophrys apifera* var. *tilaventina*).

Jernej Kavšek s svojim delom na področju urejanja in varovanja okolja opravlja zelo pomembno delo za celotno Belo krajino in širše, saj ozavešča prebivalstvo o pomembnosti ohranjanja narave, kajti divje rastoče orhideje rastejo le tam, kjer je okolje čisto in urejeno.

Predlog so podali: Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj, Kulturno društvo Stari trg ob Kolpi in Krajevna skupnost Stari trg ob Kolpi

Žirija za podeljevanje pohval in graj pri urejanju in varovanju okolja na podlagi 5. člena Odloka o pohvalah in grajah pri urejanju in varovanju okolja (Ur. l. RS, št. 8/1995, 54/2005) predlaga, da se izjemoma potrdita dve pohvali Breza. Oba predloga sta utemeljena in zaslužna za priznanje, poleg tega se tudi v določeni meri tematsko navezujeta. Oba pozitivno vplivata na lokalno okolje, kjer sta s svojim delovanjem zelo opazna in priznana.

Predlog sklepa: Ekološko pohvalo »Breza« za leto 2022 prejmejo JP Komunala Črnomelj d.o.o. – ekipa vzdrževanja mesta, VRTNARICE in mag. Jernej Kavšek.

B/ GRAJO »Kopina«

Žirija za podelitev pohval in graj pri urejanju in varovanju okolja v Občini Črnomelj predlogov za grajo ni prejela.

Predlog sklepa: Ekološka graja »Kopina« za leto 2022 se ne podeli.

Predlagatelj:
Žirija za podeljevanje pohval in graj pri urejanju in varovanju okolja Občine Črnomelj

Pripravila:
Bernarda Fabjan, OU